

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
 Egész évre . . . 12.- kor. Egész évre . . . 18.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Félévre . . . 9.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Feloldó szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 :: Telefon 412. szám. ::

Kezdődjék tehát a harc!

Debrecen, február 22.

A miniszterelnök a parlamentben bejelentette, hogy elég volt a komédiából, a békési passzív, türés szerepéből. Megkezdi a harcot, egyelőre a parlamenten belül.

Rendben van. Ha a miniszterelnök urnak elég volt a komédiából, mennyire elég lehetett a magyar nemzetnek abból az évtizedes komédiából, melyet a mindenkor magyar kormányok vele üztek.

Mennyire meglegelhetette már a magyar nemzet adófizető, robotoló rabszolgája tenni Ausztriának. S mennyire megunhatta már azt, hogy pénz és véráldozat ellenében mindenkor csak megallás, lekicsinylés, háttérbe szorítás jusson neki osztályrésziül.

Ugy van kormányelnök ur! Elég volt a komédiából! Kezdődjék hát végre az a harc, melyet már oly régóta ijeszti ezt az anyagilag s erkölcsileg teljesen lezüllött országot. Am bírják reá a józan magyar elemet, hogy ezentul fizessen több adót, mert több katonát kell tartania.

Am kénszerítsék, hogy ezentul több fiát szolgáltassa ki a bécsi kamarilla szeszélyének, hogy legyen majd ügytőltek, ha Isten s a bécsi nagyfejűek úgy határoznak, hogy fegyveres erővel védessék meg a monarchia látszólagos érdeke.

Ugy miért ne próbálkoznának az erőszak-

kal? Vajjon ki állana annak ellent? S igaza van a kormányelnöknek s igazuk van azoknak is, a kik ezt a megbízást neki adták.

Minek várnának tovább. Hiszen ott áll mögöttük ma az a nagy többség, mely mindenkor kész «életét és vérért áldozni» azért, aki nekik a mandátumot megszerezte. Akik megszavaznak mindent, amit a kormányelnök jónak talál — hogy megszavazzanak. Akik egy pillanatig sem haboztatnak, hogy az egész országot szöröstől-böröstől kiszolgáltassák Ausztria kapzsiságának s akik nem törődnek azzal, hogy az ország lehetetlen helyzete napról-napra több és több munkáskezet szolgálatra ki a külföldre s a tengeren tülnek.

Igazuk van.

Le kell törni a parlamenti kised többség hősi ellenállását. Igazuk van. Tüzzel-vassal kell letörni azt, aki ellenkezni mer annak a hazafias misszióknak végrehajtásában, — melyet a jelenlegi kormány felsőbb utasításra — maga elé tűzött.

Több pénzt kicsikarni, ebből a kiuzsorázott országból s több katonát, ebből a vére-vesztett erőtilen nemzetből. Így legalább Ausztria akaratára, hogy ezt a szerencsétlen országot a tönk szélére vezesse, — annál hamarabb érvényesülhet s mi bizton megáshatjuk már előre azt a sirt, melybe Magyarországot temethetjük.

De addig még nagy utat kell megtennie a kormányelnök urnak. Addig még sok akadályon keresztül törtetnie s még sok kellemet-

len, bosszus perc keservét elszenvednie. Mert igaz, hogy gyengék vagyunk, igaz, hogy erőtlene a Bécsrel való harc eredményes kiküzdésében, de annyi létfentartási ösztön még rejlik bennünk, hogy az ily merényletek ellen kellőképpen védekezhessünk s időelőtti beállítását a végsőkig halasszuk.

Legyen hát vége a komédiának! Lássuk a harcot, — melynek eredményeképpen ott fent Bécsben az ország letörését, mi pedig ennek az ellustult, elvannagadt nemzetnek ujászületését reméljük.

Alljon a harc, alljon a végsőkig, hiszen éppen elég időt töltöttünk el a várakozásban mi is s megunhattuk azt az örökös fenyegetődzést, ijesztést, melyet mindenkor jogos kívánalmainak letörését célozták s e céljukat véle el is érték.

Nem kell már nekünk sem a nyugodalmas álomba szenderítő béke, nem kell nekünk a télenességbe fuló semmittevés. Mi magunk is kívánjuk már azt a harcot, melyet a miniszterelnök oly szónoki hatással bejelentett. Mi már nem veszhetünk semmit se. Jogaink, akaratunk s érdekeink érvényesítése úgy is csak papíron volt eddig s ha a harcban elesnénk, kevesebb joggal nem ruházhatna fel a győzedelmes hadviselőfél.

Ha pedig a harc, a hogy azt mi reméljük, s bizton hisszük is, a mi győzedelmünkkel végződne, akkor legalább megteremtődne az igazi független szabad akaratával rendelkező Magyarország, mely egyetlen biztosítéka ez ország fennállásának.

MIÉRT MOZOGNAK A BOLYGÓK A NAP KÖRÜL?

Irta: Simon István.

Hogy az égitestek mozgásuk közben a nehézkedés törvényének alá vannak vetve, feltétlenül áll, de hogy egyáltalában miért mozognak? — arra nincs felelet. S ami az összes égitestek mozgásának okát illeti, az talán sohasem is lesz megfejtve, de egy naprendszer bolygóinak központjuk körüli forgását kimagyarázni talán megkísérletjük.

A bolygók születését illetőleg a Kant-Laplace-féle elmélet a lehető legészserűbb, azt tehát el kell fogadnunk. Innen indulva ki, a bolygóknak a világűrben való első kiröppenése már adva van, de hogy azok miért keringenek állandóan napjuk körüli s miért nem hullanak bele, vagy miért nem távolodnak el tőle örökre? arra nézve a nehézkedés és esés törvényének segítségével hívása nem elég.

Ha a bolygóknak napkörüli pályája egészen kör volna s e kört az egyenletes tovamozgás irányát befolyásoló egyenletes esés hozná létre, még csak megállhatna az elmélet, de miután a bolygók pályája nem kör, hanem élipis, az esés nem lehet egyenletes.

Erre azonban azt mondják a csillagászok, hogy mikor a bolygók napközeli vannak, az esésük gyorsabb ugyan, de gyorsabb a haladó mozgásuk is. Hanem miért ilyenkor gyorsabb a mozgásuk? Mi gyorsítja meg őket? S a Nap-

tól egyszer eltávozott bolygót mi hozza s-mét vissza?

Érzi azt minden csillagász, hogy a bolygókat a Nap csóválja maga körül s ez az igaz. Nem elég tehát olyan tovamozgást vennünk fel, mely egyszer megadatván, egyedül a tehetetlenség törvénye alapján volna állandó.

Flammarion «Népszerű Csillagászat» című munkájában ezt olvastam egy helyen: «... hány-szor hasonlítottam össze a léggömb fenséges röptét a légkörben a föld haldadásával a világ-terben.»

Ez a remek hasonlat nekem azt a gondolatot adta, hogy hiszen nem is egyéb a Föld maga sem, mint egy léggömb, mely a Nap szférájában uszik. Igen, a föld és valamennyi bolygó éppen úgy lebeg és uszik a Nap bizonyos fluidum rétegében, mint a léggömb a Föld levegőjében; és valamiről a fent lebegő léggömböt csóválja maga körül a Föld, éppen úgy csóválja maga körül az összes bolygót a Nap.

Hogy a Napot ismeretlen fluidumok környezik óriási messzeségben, azt Flammarion is bizonyítja, ki a napfogyatkozás koronájáról szólva így ír: «Arányi bizonyos, hogy a világosság csillaga ismeretlen anyagok által van körülveve, melyek messze kiterjeszkednek körülötte.» Irja továbbá: «A korona valódi határát nem ismerjük. Mi csak azt a határt jelölhetjük meg, melyig eszközeink ereje, szemünk rezezhártyájának érzékenysége s fotografikus készülékeink hatóképessége ér. Azon helyekről, melyek e hatá-

ron kívül fekszenek, mit sem tudunk. Ott oly ritka anyag létezhetik, amely a mi szerveinkre mér nem gyakorol észrevehető hatást. Lehetséges, hogy ezen légkör igen nagy távolságra terjed el, egész az élettői fényig.»

A Napot körülvevő eme fluidumok közül a legszűrűbbek a Nap testét közvetlenül környezik, a ritkábbak pedig ezek felett fokozatosan távolodva gömbszerűleg burkóik egymást elképzelhetetlen messzeségben.

Természetesen éles határvonal közöttük nincs (mint ahogy pl. egy pohárba öntött kén-eső, víz és olaj között keletkeznek), hanem elterjedőleg egyik a másikba mintegy besimul. (Vannak azonban olyan ritka anyagok is, melyek már burkolatot sem képeznek, hanem az összes világtéri fluidumokon áthatóva mindenütt jelen vannak.) Ugyanez áll a Földre és minden bolygójára nézve is. A földgömböt levegő-réteg környezi, mely legsűrűbb ott, ahol a Földdel éppen érintkezik, tehát alul; innen távolodva mindig ritkább lesz, míg nem — tőlünk nem is olyan messze — nincs belőle semmi.

Mi van a levegőrétegen túl?

Azt mondják a tudósok: éther.

Tehát legyen éther; nevezzük így ezt a levegőtől könnyebb és hígabb fluidumot. Az most már a kérdés, hogy a m levegőrétegünk-től egy másik égitest légköréig mindenütt csak éther van-e?

Lehetetlen. A levegőréteg felett van az éther-gyűrű, efelett megint hígabb és könnyebb

A dicső Kossuth-párt.

Megmozdultak a ceglédiek.

A Kossuth-párt vezetőit a leszerelés munkájában nem vezette más, mint a radikális választói jog előtérbenyomulásának megakasztása. Most, hogy az eszerelés előzményei nyilvánosság elé kerültek, már a Kossuth-párt többsége is kezdi észre venni, hogy milyen csunya játékot űztek a párttal annak vezérei.

Vasárnap este hivatalos értekezletén a szabad kéz, illetve a harc mellett döntött a párt s ugyan ez este, a közös vitarendezõbizottság ülésén is megjelent a Kossuth-párt képviselői, holott akkor már a vezérek meggyeztek a kormánnyal a béke feltételeiben.

A Kossuth-párt sürgős leszerelésének az az oka, hogy a Kossuth-párt vezetői illetékes helyről a rról értesültek, hogy ha az obstrukció tovább folyik, Justhék és a radikális választójog kerülnek előtérbe.

Ettől riadtak meg annyira, hogy kedden éjjel bizalmas megbeszélés keretében a vasárnapi pártbizottság negyhatóságával ratifikálták a párt tagokkal a gróf Apponyi Albert és Khuen-Héderváry Károly között gróf Andrássy Gyula közvetítésével létrejött békét.

Szerdán Déry Zoltán a képviselőházban is bejelentette a béke feltételeit és péntekre már újabb pártkonferencia van összehívva.

Ezt a pártkonferenciát tegnap határozta el a pártvezetőség.

Ez koncesszió akar lenni a Kossuth-párt harci tagjainak, akik tegnap este számon kérték a párt vezetőségétől azt, hogy ki és minő alapon állapította meg a béke feltételeit és a leszerelés szükségességét pártbizottság nélkül és pártbizottság ellenére.

Vihaross zócsata előzte meg a Kossuth-pártban ennek a pénteki konferenciának kitűzését, amelyben Barabás Béla, Kelemen Béla, Palugyai Móric és Pozsgai Miklós agítottak a harc további folytatása mellett.

Beszélt Zlinszky István is a leszerelés ellen s olyasmint is emlegetett, hogy félreértés lehet a tekinteten, hogy a Kossuth-párt mbár kedden véglegesen döntött a leszerelés tekintetében. — Nadányi Gyula kilépéssel fenyegetőzött az esti bizalmas megbeszélésen.

* Kitűnően jellemzi a Kossuth-párt állásfoglalását a ceglédiek hangulata:

Kossuth Ferenc kerületének, Cegléd városának falain ma a következő tartalmú plakátok jelentek meg:

hosszu sorban. És ezekre nézve is áll, hogy egyik a másikba mindegy benyomul.

Itt egy kis kitérést kell tennem.

Sajátságos, hogy a természettudósok az étheren kívül nem vesznek fel más ismeretlen fluidumot. Minden rejtély kúcsát ehhez az egyhez, ennek a rezgéséhez kötik. Ezen egyetlen hipotézises anyag nélkül már nem lehetnek el, de többről hallani sem akarnak. Ennek a rezgése okozza a mágnességet, elektromosságot, a fényt stb. azt mondják. Pedig hátha külön anyag, vagy külön anyag rezgése mindenik.

A mágnességről például azt mondja a tudomány, hogy az csak különös esete az elektromosságnak; s ezt azért mondja, mert a mágnesség elektromosságot, viszont az elektromosság mágnességet idézhet elő; tehát egymásra kölcsönös hatást gyakorolnak.

Ebből azonban épen nem következik, hogy ugyanazonosok legyenek, mert, hogy drasztikus példával éljek: egy vízzel telt csőből kiszorítatom, kihajthatom a vizet azáltal, ha levegőt fúrok bele, a legközönségesebb fizikai tény lévén, hogy a levegő a vizet, vagy a víz a levegőt helyéből kiszoríthatja.

Mármint mikor egy tekercs beisejébe mágnésrudat dugok, a mágnesi fluidum (vegyük, hogy fluidum, mint a régiek s bizony én hiszem is, hogy az) a tekercs drótjának elektromos fluidumát kimozdítja helyéből és űzi maga előtt, mint a levegő a vizet; az elektromos hatástrak kitett vasból pedig az elektromosanyag behatolása űzi ki a belőli lappangó mágnesi anyagot Vajjon nem szintén így idézi-e elő a hő

Polgárok!

Széggyentől pirul az arca mindenkinek, aki életében csak egyszer is kiáltotta, hogy éljen Kossuth Ferenc!

A nagy Kossuth Lajos fia lepaktált, a mungókkal, elárulta a 48-as elveket, végképpen beszegődött Bécs... cselédjének, fekete-sárga bérencnek. Miért? Azért, mert ellensége a népnek: Azt akarja, hogy a nép ne kapjon becsületes választójogot. Szégyen és gyallázat a 48-as elvek áruójára, a Kossuth-név meggyalázójára! Le a nép ellenségével! Le Kossuth Ferencel! Ne engedjétek többé magatok közé az árulót! R... ki a tisztességes emberek közül a népjogok ellenségét, Bécs... cselédjét!

Várospolitikai program.

Debrecen, február 22.

Rége óta a városi közigazgatás rendeltetése guyszólván kimerült a szorosán vett közigazgatási teendők ellátásában. Ma már a városok adminisztrációja oly sokoldalú tevékenységet kíván meg, annyira belenyúl a városi lakosság életviszonyaiba, hogy ugyyszólván pótolhatatlan helyet foglal el az egyes és a társadalom, nemkülönben az egyes és az állam között.

Ebben a helyzetében oly sok feladat hárul a városra, illetve azok vezetőségére, hogy a feladatok sokaságában, ha nem akar ötletszerűen eljárni, (ami városainkat eddig jellemezte) — úgy bizonyos elveket, bizonyos sorrendet kell megállapítania, ha azt akarja, hogy munkájában bizonyos tervszerűség és összhang legyen. Nagyon fontos tehát, hogy a követendő helyi várospolitikai számára minden városban összeállítsanak egy programot.

Minden város vezetősége a helyi körülmények és viszonyok figyelembe vételével, erőviszonyai helyes mérlegelésével legjobban tudja megítélni, hogy mit kell és mit lehet megteremtetni; melyik programpontra kell a legközelebbi és melyiket a távolabbi jövőben megvalósítandó feladatok körébe vonni.

Minden egyes városban anketek tartásával módot kell nyújtani, hogy ilyen programhoz hozzájárulhassanak nemcsak a szakértők, —

de a laikusok is, s csak mikor az a beható tanulmányozások keresztüztén áment, akkor kell aztán annak megvalósítására céltudatosan törekedni.

A városok egy örvendetes fejlődés előtt állanak.

Sok-sok millió igénylő létesítéseket terveznek. Milliók mehetnek pazarlásba, ha ez a fejlődés ötletszerűen megy s viszont milliókat takaríthatnak meg, ha ez céltudatos program szerint történik.

De sem az egyes város, hogy úgy mondjuk: egyéni programja, sem az állam várospolitikai programja nem meríti ki még azokat a teendőket, amelyeknek megvalósítása még a városoknak oly egyetemes szükségletei is, amelyek minden egyes város külön-külön elhatározása alapján ugyan, de csak együttesen, — összeállva, — közös akarattal és erővel valósíthatók meg. Ily irányban programot adni a városok összességének, a városok közös szervezetének a hivatása.

Eszerint háromféle programot különböztetünk meg.

Kormányzati programot, vagyis a kormány várospolitikai programját, ami a városokra vonatkozó törvény és rendeletekalkotásokra vonatkozik, azután a városok szervezkedésének a programját és a városok ugynevezett egyéni programját.

Ily programok összeállítása nagyon szükséges. Ezzel megszabjuk azt az irányt, amelyet követni kell. De amily szükséges ezeknek a programoknak az összeállítása, ép oly szükségese azoknak a megismerése és megismertetése is. Meg kell ismertetni annak szellemét, intencióját, célját, a polgárság legszélesebb rétegeivel, nemcsak azért, hogy tudomást vegyenek arról, hanem hogy meg is bírálhassák. Népszerűséget kell azoknak szerezni, feltárni előnyeit, de nem hallgatni el az áldozatokat sem, amivel azok megvalósítása jár.

Tulajdonképpen a most ismertetett háromféle programnak az ismerete, azok helyes összeegyeztetése teszi lehetővé azt, hogy városaink ne ötletszerűen, kapkodva rendezkedjenek be, hanem sort tartva a szükséges és a helyes gazdaságkodás szabályai szerint igyekezzenek a modern magyar városok kiépítésén.

«Kérdehetjük magunktól, hogy mi lenne a világnak, ha elvesztenék azon gyenge szálat, melyet a látás idegének nevezünk? A felelet a kérdésre nem nehéz. A többi érzékek: a hallás, szaglás, izlés, tapintás, nem bírnak nagy szereppel a tudományok történetében, nevezetesen a csillagászat egyáltalában nem létezhetnék s úgy élnénk, mint a vakok, tapogatózva a sötétben.

Azokban ki tudja? nem lennének-e akkor egy más érzékkel felruházva, mely által észrevernők a most nekünk ismeretlen dolgokat, melyek bennünket körülvehetnek anélkül, hogy legcsekélyebb tudomásunk is lenne rójuk? Ki tudja, hogy a hatodik érzék macsoda új dolgokat mutatna nekünk? A féltudós, aki azt hiszi, hogy agyában van minden tudomány, megmosolyogja bizonyynyal e kérdést s azt gondolja magában, hogy itt nincs semmi, ami nem lenne látható vagy ismeretlen. Nem kell sem az ereklyék buzgó nyajaldosóinak hiszékenységeiben, sem az újdonsült tudósok kétkedésében osztoznunk, kik azt hiszik, hogy vizsgáljuk kimeríti az összes tudomány tárházát, mégis be kell látnunk, hogy ha lenne szervezetünkben egy érzék, mely észrevenné azt, amit a mágnestű észrevesz, mely nyugtalanul bíleg, midőn egy magnetikus vihar közeledik, vagy amely remegve mozog abban az órában, midőn a Nap felületén valamely orkán dühöng; ha ezt mind észrevehetnők, egy valószínű hatodik érzékkel bírnánk, mely előttünk eddig ismeretlen dolgok titkait tárná fel nekünk.»

A Napot tehát különféle fluidumrétegek körrejezik roppant messzeségben, és e fluidum-ré-

elektromosságot, az elektromosság hőt, fényt, stb. Ezek szerint a régieknek is igazuk lehet, hogy a mágnesség, elektromosság, fény stb. fluidumok, a modern fizikusok is állíthatják, hogy az elektromos, mágnesi, fény-tünnemények bizonyos fluidumok rezgése folytán állanak elő, csak nem kell szorosán ragaszkodni az egyedül üdvözítő étherhez.

Példaképpen felhozhatjuk a mikroorganizmusokat is. Ezeknek létezéséről még nem is olyan szerki se tudott semmit, míg ma már, héra a mikroszkópiák s a vele kutató tudományok, be van bizonyítva, hogy a parányi lényeknek ezer és ezer faja él körülöttünk és bennünk; sőt tudva van az is, hogy közülök egyik-másik faj szervezetünknek a legveszedelmesebb ellensége s igen sok esetben elpusztítója, míg nénel egyik faj jó barátunk, vagy reánk nézve köznöbös. Ugyan melyik tudósnak jutna ma eszébe, hogy a baktériumokról, mint egy fajról, beszéljen? Mondja-e valamelyik orvos a betegségi tüneteket figyelve p. o., hogy a tifusz csak különböző esete a kolerának? Bizony-bizony ha volna olyan fizikai, vagy kémiai eszközünk vagy módszerünk, melylyel a mikromatériákat, mint elemeket elcsiphetnők, ugyancsak megsokszorozódrték az elemeknek mai száma. Sajnos azonban, ilyenje szközünk és módszerünk ma még nincs, azok az ismeretlen anyagok pedig bizonyára olyan finom oszthatóságúak, hogy a legkisebb részecskéikhez képest a hidrogén atomjai durva képosztás-kövek.

Itt idézem Flammarionnak a következő remek szavait:

Rendkívül fontos kérdések ezek. Mert az ország sulya már a városokra terelődik át. — Mert gyönyörű fejlődésnek indult metropolisok emelkednek már szerte az országban, mind több mind szebb. És a legtöbb városnak szembe-tűnő hibái akadnak, még az olyannak is, mely mintája lehet annak, mint fejlődhetik egy város metropoliszá.

Furfangos kereskedő

Aki felgyújtotta a saját üzletét.

Nem mindennapi furfanggal akarta kijátszani hitelezőit és még ezenkívül egy csinos sun.mácskára is szert tenni egy ravasz püspökladány kereskedő.

A debreczeni kir. ügyészséghez érdekes feljelentés érkezett a püspökladányi csendőrségtől. A jelentés arról szólt, hogy Zoldán Márton püspökladányi kereskedő a vegyeskereskedését felgyújtotta, hogy hitelezőit megcsabítsa és a biztosítási összeget felvegye.

Zoldán Mártonnak özvegy Mauchelm Zsigáné házában volt a boltja. Olyan kisebb falusi üzlet ez, amely tömve volt mindenféle portékával. A kereskedő debreczeni cégektől szerezte be árult s egyideig fizetgetett is, majd prágai, bécsi és budapesti cégektől vett igénybe hitelt.

Az üzlet nem igen mehetett s ez arra indította a csendőrség szerint Zoldánt, hogy egy debreczeni biztosító intézetnél a múlt hóban 3 ezer koronára bebiztosítsa tűz ellen az üzletét. Nehány nap előtt félrevert harangok zúgása jelezte Püspökladányban, hogy tűz van. A veszedelem Zoldán Márton boltjában keletkezett s elpusztította nem csak az üzletet, de özvegy Mauchelmné házáat is, amely porig leégett. — A csendőrség megindította a vizsgálatot s Zoldán azt vallotta, hogy a boltban sok egér volt s ezért egy macskát helyezett el zárás után, az üzletben. Valószínűnek tartja, hogy a macska ugriandozott az üzletben s levett a poicról egy pakli gyufát, amely meggyújt s lángba borította az üzletet. Csodálatos azonban, hogy minden elégett az üzletben, de a macska éve maradt. Minthogy a csendőrségnek alapos gyanúja van arra, hogy gyújtogatás történt, a jelentést megtette Zoldán élen.

A debreczeni cégek, akik Zoldánnak hiteleztek, körülbelül 2000 korona kárt szenvedtek.

A Khuenék választási reformja.

Meghamisítják a népjogok kiterjesztését.

Végre valahára annyira amennyire napfényre került a Khuenék választási reformja. Mindjárt legelső tekintetre észre kell vennünk, hogy az ő reformjuk meghamisítja a népjogok kiterjesztését. A Khuenék választási reformja sem általános, sem egyenlő, sem községenkénti, sem titkos.

Annak a választójogi reformnak a körvonalai, amely a legutóbbi bizalmas tárgyalások anyagából kibontakozott, értesülésünk szerint a következők:

A jelenlegi egymilliószáz ezer választó helyett lesz több mint kétmillióegyszáz ezer választó, vagyis annyi, amennyi szavazó gróf Andrassy Gyula javaslata szerint lett volna. Minden választó egy-egy szavazattal bír, vagyis a választójog egyenlő lesz.

Minden adócenzust elvevnek. A választói jogosultság alapja legalább 24 éves életkor és az értelmi cenzus bizonyos megszorításokkal. — Az új népszámlálás szerint — amelynek főeredményei már feldolgozva vannak — Magyarországon négy milliószáz ezer huszonegy esztendő fölötti férfi van; az analfabéták, a nyomorékok, a közégyéből élők s más címen kimaradók ennek a számnak körülbelül a felét teszik, s így jön ki a 2,400.000-nél több választó, az Andrassy-féle szám.

A kerületeket a választók elosztása szerint arányosítják s kiigazítják, a mi a magyarság javára fog válni. A mandátumok számát harminc héttel megszorítják, vagyis a jelenlegi 413 helyett 450 mandátum. A harminchétt új mandátumot városok fogják kapni.

A Felvidéken és Erdélyben megszűnő számos kis kerület helyett szintén a sűrű népességű magyar vidékek kapnak új kerületeket.

Ezek azok a nyers körvonalak, amelyek közt most a végleges megállapodást keresik. A miniszterelnök azt a kijelentést tette, hogy még az év vége előtt beterjeszti a javaslatot, s egy közbeszólásra azt is mondogta, hogy esetleg hamarabb is benyújtja. Most arról van szó, hogy

a javaslat már május elején a képviselőház elé kerüljön. Mivel a statisztikai adatok, mint említettük, már rendelkezésre állanak, e kívánság teljesítése egyedül a miniszterelnök elhatározásától függ.

Siró Olaszország.

Halottak, sebesültek, fekete himlő. — A tönkretett Olaszország.

Az olasz-török háború, mint valami tiltott hazárdjáték, tart csendben és titokzatosan tovább. — Az olaszok erre a véres játszámra eddig is rettentően ráfizettek, de veszteségeik csak ezentul lesznek az egész országban érezhetőek.

A háború kezdetén Olaszország valósággal lángolt a telkesedéstől. A nemzeti becsület jegyében indult meg a háború, amelyért az egész olasz paptság sikraszállt.

Firenzében, — de a többi olasz városban és községekben is — szószekekről hangoztatták; hogy:

— Két nap alatt végzünk Tripoliszsal, aztán megyünk az osztrákok ellen!

A két naphoz hónapok tettek. A vágóhidról sok-sok ezren nem jöttek haza, sokan pedig nyomorultak, félkézűk, félárbál, egész életükre tönkretelve tértek haza peszta otthonukba, megfázott szülőföldjükre. Firenzében például már hónapok előtt új emberek tüntek föl. Szomorú, elkéseredett emberek, hazatért hősök, akik falukkal kopognak végig a köveken, félkarú, szomorú emberek... és végig az olasz városokban, a legutolsó szicíliai faluban is ugyanaz a kép.

Al ekkesedő Olaszországban egyszerűen megváltozott a hangulat: düh és elkéseredés viharzott végig Itália földjén. Az emberek kezdtek rájönni a háború nyitjára. A háború nyomorékjai az államtól huszonöt centesimit kapnak naponként.

Aki ismeri az olasz drágaságot, tudja, hogy mit jelent ez a borralalónak is csekély összeg. Kenyérre sem elég. Növeli az elkéseredést az is, hogy az idegenek hátat fordítottak Olaszországnak. Nem akarnak és félnek egy háborús, felborult országba utazni. Angolokat és amerikaiakat az idén jóformán látni sem lehetett. Az idegenek távolmaradása pedig egyenesen gazdasági katasztrófát jelent Olaszországban.

De a háború még egyebet is zudított az olaszokra.

A legfélelmetesebb járványt: a fekete him-

tegek együtt mozognak a Nappal, mint ahogy a Földet követi tengelye körüli forgásában a levegőréteg, csak hogy nagyon természetesen a Napot tengelye körüli forgásában a fluidumok nem ugyanazon gyorsasággal követik, hanem a távolság és ritkulás szerint csökken azoknak napközeli mozgása. A bolygók pedig valamennyien benne függenek, benne usznak a Nap e szférájában, hasonlólag a földi légkömbökhöz. Egyik közelebb, másik távolabb van a Naptól, aszerint, amint egyik (természetesen a maga külön fluidumburkoatával együtt) viszonylagosan könnyebb, vagy nehezebb, mint a másik.

E bolygók mindannyian belehullanának a Napba, ha fölük elvághatatlan fluidumréteg nem környezné őket. E réteg azonban, mely gömbszerűleg veszi őket körül, fenntartja azokat bizonyos távolságban, minthogy ezzel együtt minden egyes bolygó átlagos sűrűsége és viszonylagos sulya egyenlő a Napnak azon fluidumréteggel, mely közvetlen szomszédságban van.

Ugyane módon függ és kering a Hold a Föld fluidumrétegében.

A Holdra nézve ezeket mondja Flammarion: «Azon sebességet, melylyel a Hold a Föld körül kering, maga a mi bolygónk ereje idézi elő. A Föld azon kéz, mely a Holdat a parititásban forgatja. Ha bolygónk több erővel bírna s több erőt fejtene ki, mellék-bolygóját gyorsabb keringésre kényszerítené, ellenben ha gyengébb volna, a parititját is lassabban forgatná.»

Flammarion a Napnak lényegében még nem értett visszaverő erejéről is tesz említést. Ez

az erő tényleg megvan; ez nem engedi a bolygókat behullani a Napba. De ha jól meggondoljuk a dolgot, ezt is ismerjük, ezt is értjük. Hisz nem egyéb ez, mint a folyadékok és gázok felhajtó ereje. Ugyanaz, ami a légkömböt felviszi s nem engedi egy bizonyos pontnál lejjebb szállani.

Azt, hogy a bolygók a Nap szférájában usznak, szemléletesen is bemutathatjuk — habár tökéletlenül is — a következő módon:

Elektromozzunk meg egy fémgömböt, melyet alulról behelyezett függőleges szigetelő tengelyen forgathatunk. A gömb fölibe függesztünk fel selyemszálra egy kis bodzabélgolyócskát, melyet ugyanazon elektromosságga láttunk el, mint aminővel a gömb bír. A golyócska — a föld vonzóerejénél fogva, mely itt az általános nehézkedést helyettesíti — a gömbre igyekszik esni, de a gömböt körülvevő elektromos burk visszaveri (kihajtja magából), minthogy ott libeg és bolyong, mintegy uszva a gömb körül. Ha a gömböt nagy sebességgel forgásnak indítjuk a saját tengelye körül, a golyócskát még körül is fogja venni.

Tehát a bolygók az általános nehézkedésnél fogva a Nap felé igyekeznek esni, de a Nap visszaveri, taszítja, vagy mondjuk: távolítja őket magától bizonyos távolságig. Ekként egymás alatt és fölött nyugodva lebegnek és usznak, mint a légkömbök. E nyugodtságot csak egyik-másik bolygótárs közeledése zavarja meg néha. De hogy ettől eltekintve nyugodtan lebegnek, igazolja az is, hogy pályájuk majdnem kör-

Es miért nem egészen kör?

Azt hiszem: azért, mert a Nap maga is egy bizonyos irányban (t. i. most a Hekules-csillagzat felé) haladván, midőn ez útjában valamelyik bolygója éribe kerül, a kettőjük között levő fluidum-rétegek a rohanó Nap erős nyomásától összébbbszorulnak, mi miatt a bolygó napközeli felé jut, míg midőn a Nap bolygója előtt halad kitűzött útjában, addig hátul levő bolygójétől kisé előre szökik.

Naprendszerünket tehát — az üstökösökről ezuttal nem szólva — már ezekből ismerni és érteni véljük. De hát aztán a Nap az ő bolygóival és fluidum-burkoatával együtt bele vart-e esve ilyenformán egy még nagyobb Nap szférájába, hogy annak több csillagtársával együtt bolygója legyen? S ama nagy Nap ismét bolygója-e egy még nagyobbnap? Valószínűnek látszik s így is lehet több egymásutáni sorozatban. De az összesé gitestekre nézve ez így láncolatlan csak az esetben képzelhető, ha végül egy világgözpontot teszünk fel. Ez azonban merő képtelenség, mert középpontja csak bezárt térnek lehet. A világtér pedig végtelen és határtalan, melynek közepe sem létezhetik.

Eljutottunk tehát egészen odáig, hogy nem értjük a dolgot. Az utolsó sohasem feljük meg. Bármeddig mentünk, mindig előttünk a végtelenség, melyet félfogni nem tudunk. Csak annyit tudunk, hogy nagy az Isten!

lőt. Az első sebesültek még apró trófeumokkal: fezzekkel, fegyverekkel tértek haza, de a fekete rém a később visszatérő csapatoktól már ezeket is megvonta. Rettenetesen megkínzott, véres, élő tetemeket hoztak vissza a hajók és vonatok, megteltek a kórházak, a barakko; jajszóval, kétségbeeséssel van tele az egész ország. Néhány hónap előtt Firenzében még majd meglínchelték azt az embert, aki a lelkesedő tömegben elkijátozta magát:

— Eljének a törökök!

Ma már alig törődnek az ilyesmivel. Ma már csendes az egész ország. Milánóban a legnagyobb ur: a fekete rém.

SZÍNHÁZ.

Ma este C) bérletben:
EJSZAKA.

Hát műsor:

Szombaton A) bérletben: Éjszaka, életkép.
Vasárnap délután: Elvált asszony, operett.
Vasárnap este kis bérletben: Csókon szerzett vőlegény, énekes vígjáték.

A mai bemutató.

Vannak művek, melyek bizonyos színpadoknak és bizonyos közönségnek íródnak. Nem a nagy tömegek, hanem az intellektuális színpadokra. Az író, míg egyéniségét érvényre juttatja művében és színpadra bocsátja gondolatait — mellékes célnak tekintve a színpadi hatások erős kiaknázását és főleg arra törekszik, hogy a darab hangulatát odavarázsolja a nézőközönség felé. Az író elérte célját, ha egy-egy gondolata testet öltvén, visszhangra talál a megértők lelki világában.

Intim hatások, intim színház: megértő közönség.

Mikor az Éjszaka Debreczenben, ebben a gyönyörű irodalmi hagyományokkal teitett városban, az ország egyik legjelentékenyebb színpadán bemutatásra kerül, lelki szemem elé rajzolódik a debreczeni közönség. Az ország legjobb, leglelkesebb és legmegértőbb közönsége. A szellemileg fejlett, művészi ízlése által megremesedett intellektuális serege, amely az alföld metropolisát a vidék irodalmi és művészi mozgalmainak központjává tette.

Arra a Debreczenre gondolok, amely az irodalmi és szellemi törekvések áprilisában mindig első helyet foglalt el, istápolta a tehetségeket és méltányolta az érdemeket.

S ezért, bárhogy fogadja e nagyszerű közönség a ma színrekerülő darabomat, megnyugvással gondolok ez estére, melynek eredményét egy irodalmi aeropaj döntéseként fogadok el magamra nézve.

Vidor Marci.

Éjszaka. Ma este kerül bemutatásra Vidor Marci három egyfelvonásos kis darabja az Éjszaka cím alatt. A három kis darab a következő sorrendben kerül színre: I. A zűlés. II. Mánia III. Alkalom. Mindhárom darab szenzációs hatású, melyben a fővárosi élet mezeien burjánzó bűneit írja meg megkapó egyszerűséggel a szerző. Az élet szomorú igazságait mesterien sötét színek összeállításával tükrözi vissza a három kis egyfelvonásos s éppen ezért az igazgatóság szíkségét látja annak a figyelmeztetésnek, hogy ez előadásra serdülő gyermekek el nem hozhatók. A társulat nagy gondnal készült Zilahy igazgató rendezése mellett a kiváló újdonságra. A premier-előadáson a szerző is jelen lesz.

Csókon szerzett vőlegény. Vasárnap este egy bájos és kedves énekes vígjáték kerül színre, mely már évek óta nem került műsorra a debreczeni színházban s mely most teljesen új beállításában premier-számba megy. Kiváló szerephez jutott Borbély Lili, a kedveit soubrette, ki nagy szorgalommal készült a fregoli zsánerű szerepre. Valószínű, hogy a kitünő énekes vígjáték huzamosabb ideig fog műsoron maradni.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal, 3 órai kezdettel az Elvált asszony operett kerül színre, melyben a c.m.szerző Zilahyné S. V. lma, Gondát Beézna Margit játsza. Jegyeket ez előadásra a színházi pénztár előre árusít.

A Neumann M. cég betörői.

Izgalmas üldözés a háztetőkön.

Érdekes betörés történt ma hajnalban Budapest. Két suhanc betört a Neumann M. cég muzeumkörúti helyiségébe. Az érdekes esetről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A Neumann M. cég üzlete a Muzeum-körút 1. és 3. számú házaiban van.

A hármasszámú ház mestere, Sipos Mihály hajnal felé különös dörömbölést hallott, mintha a pincében falat bontanának.

A zaj és dörömbölés, a tompa ütések döngő hangja az éjszaka csendjében posztoló Szabó Mihály figyelmét is felkeltették, aki rögtön sított a társának, az megérkezett, és ketten mindjárt állították, hogy valami baj történik.

Hirtelen segítséget kértek, majd az egész rész házmeisterét bejárták a Muzeum-körút, — Kossuth-utca, Magyar- és gróf Károlyi utca környékén, hogy ne nyissák ki a kapukat, és senkit ne bocsássanak ki, — a míg ők nem engedik azt meg.

Ezalatt 12 rendőr gyűlt össze, felnyitották a pinceajtót, a rendőrök egy része levonult a pincébe, de ott olyan sötétség volt, hogy nem mentek előre, mert féltek, hogy a betörőknél revolver van.

Feljöttek hát, egy részük a szomszéd házakat figyelte meg, a többiek pedig a kapunál maradtak.

Ekkor megérkezett Kovács Miksa, a Neumann M. cég ma reggeli inspekciónak segédje, a kinek fel kellett nyitnia a boltot. Az első számú ház üzletajtóján keresztül belépve, rögtön látta, hogy a kis házipénztár fel van törve.

A segéd és a rendőrök átmentek a 3-ik számú házba lévő üzletbe, ahol épülepes látvány fogadta őket.

A padlón vagy egy méter átmérőjű hatalmas nyílás tátongott, a betörők itt másztak az üzletbe és ezt a faalt döngötték egész éjszaka. A feltört házipénztár mellett találták meg a fészítővasat is.

— De hol vannak a veszedelmes emberek? — ez volt a kérdés.

Ketten voltak. Az egyik az udvarba surrant, ahol a mellékhelyiségek mögé bujt, a másik pedig felszaladt a lépcsőn a második emeletre. Egyiket se vették észre. Az udvarban lévő, úgy látszik, elunta magát, mert a kapu körül cirkáló rendőrök egyszerre csak egy fiatal suhancot pillantottak meg, aki sapkáját szemére huzva bandukolt kifelé.

Elfogták és kihallgatták — nem is tagadott. Schlemmer Johann a neve.

Elmondta, hogy 18 éves, elektrotechnikus szerelő, de volt már Messenger-boy is Bécsben. Atkuttatták a ruháját, de egyetlen krajcárt sem találtak nála. Bevallotta, hogy társát Bednarek Rezsőnek hívják, nem tudja, hogy hova lett.

Bednarek után indult tehát a rendőrség. Felmentek az emeletre, ott látták, hogy a lépcsőházban lévő létrát valaki a folyosóra vitte és segítségével a padlásra mászott. Nem volt nehéz kitalálni, hogy Bednarek Rezső a menekülő.

A kéményseprők vették észre, hogy a háztetőn keresztül szaladt a kétemeletes 3-ik számú házról a kétemeletes 5-ik számú ház tetejére, majd a kétemeletes 7-ik számú ház tetejére mászott, azután átlépett a Muzeum-körút 7. számú ház hátameggett Magyar-utca 12. számú ház tetejére.

Keresztültörte az üvegtetőt s azon keresztül

lekuszott a 11-es számú egyemeletes házra a gróf Károlyi-utca sarkán, amelynek udvarán — végre a szegény üldözött vadat elfogták.

Félholt volt, kezét véresre marta, az arcára centiméternyi magasságban rakódott le a por és a piszok. Alig lélegzett, csak hebegve ühegett valamit, mikor elfogták.

Az egész betörés zsákmánya 650 korona volt, melyet a kis kézipénztárból loptak el. — De ebből csak 525 koronát, a papirospénzt találták Bednareknél, az ezüstöt futás közben elvesztette.

A IV. kerületi kapitányságra kísérték a két suhancot, akik Bécsből jöttek Budapestre, büntetve eddig még nem voltak, és vallomásuk szerint az kényszerítette őket a betörésre, hogy három nap óta nem ettek semmit.

ÚJDONSÁGOK

A PERKÁTAI AGGLEGÉNYEK.

Perkátán agglegénynek lenni mostantól fogva bizonyára a nemesebb élethivatások közé tartozik. Nagyperkátá ugyanis eddig a maga szűk körzetében egy dologról volt nevezetes: úgy hívták, hogy a «gyermekek faluja.» Az állami gondviselés vagy kétszáz szegény gyermeket bízott a község gondjaira, természetesen illő hozzájárulás mellett. Az állami gyermekmenhely virul és gyarapodik Nagyperkátán és szegény suhancok, akiket a sors kvert az apai fészekből, nőttek, pirosodtak, erősödtek a perkátai finom levegőn. És ez volt Perkátá büszkesége és öröme. UÉgy hívják, hogy a gyermekek faluja és ebben a jelzőben van elismerés, szeretet, sőt némi beczés is. A perkátai polgár, mikor falujáról van szó, bizonyára büszkén dülleszt a mellét és a lokálpatriotizmus mellett el még benne valami más is. Aminek a neve: apai szeretet. Lehet, hogy így mondják: «a m. gyerekeink!» Apátlan és anyátlan suhancok, akiket megsza-mozott az állam, Perkátát ismerik szülőházájuknak és a perkátai polgárokat apjuknak, anyjuknak. Hogy az így van, vagy így kell lennie, bizonyosság rá az a határozat, amelyet most Nagy perkátá nemes és érdemes képviselőtestülete hozott és amelynek értelmében a község ezentúl a gyermekek nevelése érdekében meg fogja adózni a perkátai agglegényeket.

Lehet, sőt igen valószínű, hogy a perkátai agglegények prűszkölni fognak e határozat éltén, de Nagyperkátán agglegénynek lenni mégis a nemes élethivatások közé fog tartozni. Mert aki az adó ellenjére agglegény marad, ezzel fűmgűlja ugyan a házasság szent intézményét, de fillérjévei mégis a családnak adózik. A családnak, amely Perkátát megkülönböztetett magaslata emeli a többi kis faucska közül és amely Perkátának nevet, lendületet és fényt adott. És ha Perkátá, mint olyan, megtudja becsülni a gyermekek családját, meg kell becsülniök ezt a szép intézményt Perkátá agglegényeinek is. Lesz valami, ami ott az agglegény szó ridegen csengő hangzását megengyitheti. Széppé, megbecsülésre méltóvá formálja és lesz valami, ami az agglegénynek különös és kedves önértet ad: nem alapított családot és mégis kétszáz gyermek apaságához tart némi tulajdonjogot.

Nincs gyermeke, de kétszáz fejlődő fiatal virág tiszteli apja gyanánt a perkátai agglegényt. Szinte el lehet képzeelni, egyszer majd karácsony estéén, amikor minden családba beköltözik a béli és szeretet és amikor naiv, de öröklé szép formások közepette egymásra találunk az emberi szívek, a perkátai agglegények megindulnak nagy halkan az állami gyermekmenhely kapuja felé. Mennek egyenként, végiglopakodva a gyermektámasz ablakok alatt, mennek ünnepeini a család ünnepeit az ő gyermekek közé, kétszáz apátlan, anyátlan gyermek közé. Így lesz, mert akkor a perkátai agglegények tudják már mind, hogy nekik kötelességük volt agglegénynek maradni a gyermekek kedvéért. Nem életundor, de egy magasabb hivatás érzése fogja visszatartani a perkátai agglegényeket a nőstüléstől, mert apaságot kell vállalniok azokért, akiktől a sors megtárgalta, vagy elvette az apját.

Munkásügymintiumi gazdasági előadás. — Holnap este 8 órakor az Ipartestület disztermeben Péterfy József gazdasági tanár előadást tart. Az előadás tárgya: «Hazai állataink egészsége.» Az előadó elsősorban ki fog terjeszkedni a szülőkészségnél fogva hibás állatokra, majd bemutatja az éptestű és hibátlan állatokat; bemutatja továbbá a modern felszerelésű istállókat s végül az egyes betegségek eseteket és védekezési módjukat. Péterfy előadása élvezetesnek ígérkezik, ki egyébként városunk gazdálkodó közönsége előtt ismeretes. Az ingyenes, népszerű pénteki előadásra már most felhívjuk gazdáink figyelmét. A tartalmas füzet ára 10 fill.

Miniszteri rendelet. A debreczeni rendőrfőkapitányság a tegnapi nap folyamán a következő hirdetést bocsátotta ki: Értelmitlenek a benzin-motorral dolgozó kasiparosok, hogy a Nagyméltóságú kereskedelemügyi min. kir. miniszter ur 9932—1912—VI. C. szám alatti körrendeletével a motorbenzin mérsékelt eladási árát folyó évi február hó 15-től kezdődőleg hat hónapra, illetőleg további intézkedésig métermérszékint 18 (tizennyolc) koronában állapította meg.

Gyémánt lakodalom. Tegnap ünnepeit Bécsben Rajner kir. herceg és Mária kir. hercegnő gyémántlakodalma. A jubliáns párnak a király személyesen fejezte ki jókívánatait. A kápolnává alakított fogadó teremben ment végbe az egyházi ünnepség. Részt vettek rajta a király és Mária Terézia főhercegnő, valamint az utalkodóház minden Bécsben időző tagja.

Meglátogatott vendéglős. Ma este 7 órakor Révész József Homokkert-utca 3. szám alatt lévő vendéglőjébe bement Erdélyi Károly 50 éves komornyik, ki Kolozsvárról jött. Már meg lehetős részeg állapotban került a korcsmába, hol alig ivott egy kis italt, már is belekötött a vendéglősbe. Verekedni kezdtek, s az alatt a komornyik rárontott a korcsmárosra, ítéleg bántalmazta, sőt még ruháját is letépte. Az óriási lármára először rendőr aig birta megfékezni. Bekísérte a rendőrségre, mely az eljárást megindította.

Az aradi mártós csőd. Aradói jelentik: Herbstein Mór arad. milliomos fizetkereskedő fizetési képtelenségét jelentett nemrég és számos vidéki pénzüntézet van érdekelve. A hitelezők, illetőleg azok képviselői ma este hat órakor Aradon összejöttek, hogy tárgyaljanak afelől, milyen módon lehetne megmenteni a céget. Az összes nagyobb bankok és nagyobb gőzmalomok képviselői is résztvettek a ma esti értekezleten, és megállapították, hogy az összes passziva nettószáztízezer korona, ebből azonban le kell vonni az ingatlanokra és éruaktárra történt bekebelezést s így végösszegben 320.000 korona passziva marad, amelylyel szemben 130.000 korona az aktíva. A hitelezők háromtagú bizottságot küldtek a kiegyezési munkálatok végzésére. Valószínű, hogy 40—50 százalékban kiegyezzenek a hitelezők.

Munkások sport-kabaréja. Érdekes előadás lesz vasárnap a Margit-fürdő telepen lévő Munkás Otthonban. A debreczeni munkás test-edző egyesület, amely rövid fennállása óta szép sikereket ért el a sport terén, kabarét rendez, a melyen a Hajnal-Műfátó kitűnő művészei fogják szórakoztatni a közönséget. Léval Farkas Pál, Sziklai Benő, Vas Feri, Váradi Adé, Szép Erzs, Zobel Elza és Zsámbéki Nusi. A műsor elsőrangú lesz, úgy, hogy bizonyos a kabaré sikere. Belépő-díj nincsen, csupán a műsorért kell fizetni 50 fillérért. Ajánljuk a közönség figyelmébe ezt az élvezetesnek ígérkező kabaré előadást.

A műv. áruraktárban visszamaradt cikkek elárverezése február 28-án lesz. Jegyzékek a kamaraánál kaphatók.

Sziklai Benő, a Hajnal-Műfátó népszerű házikomikusa ma érkezett haza Budapest-ről, hova újdonságok előadási jogának megszerzéséért utazott. Új kuplékat és Chansonokat érkekelnek a társulat többi tagjai is, «Kell még gombóc» című egyfelvonásos egyelőre a közönség óhajára műsoron marad.

A «Mona Lisa» Münchenben? Párisból írják: A szeptemberben ellopott Leonardo képről már rég nem beszélt a világ sajtója. Most azonban főbb párisi lap különös hírrel hozakodott elő. A híres festményt állítólag levették a falról, hogy fényképet készítsenek róla. A fotografus szobájában arra a gondolatra jött, hogy a képet firniszszel átmázojják és ezzel visszaadják régi fényét. Előzőleg azonban eltávoították a régi lakkot. Hogy hogyan történt, nem tudják, de nyilván nagyon éles, maró folyadékot használtak, amiből a «Gioconda» annyira megrongálódott, hogy többé nem lehetett kiakasztani. Titokban művészt kerestek, hogy a kért jóvátegye. De miután sokáig hiába kerestek, a festményt Münchenbe küldték, ahol még még most is van és ahonnan nemsokára teljes fényében fog visszakérülni Párisba. Hogy mi igaz e hírből, azt nem lehet tudni. Az a cég, mely Párisban a Louvre képeinek reprodukálását monopolizálja, határozottan tiltakozik az ellen a feltevés ellen, hogy bármelyik alkalmazottja elrontotta volna a képet. Egyébként évek óta nem történt a képről felvétel. Lehet azonban, hogy kivételesen más fotografus kapott a felvételre engedélyt. Az ügy egyelőre a titokzatosság homályában rejtőzik. Itt megemlítjük, hogy D'Annunzio regényt írt, melynek címe: «A férfi, aki a Giocondát ellopja».

Bajnoki football match. Március 3-án délután tartja Debreczenben a DTE football-csapat az ezei szezonuitó mérkőzését a Nagyvárad Athletikai Clubbal. A mérkőzés még a bajnokság őszi fordulójának utójátéka. Ismeretes ugyanis, hogy a NAC a múlt őszi fordulójában a megsemmisítés következtében a Szövetség által újból lejátszani rendelt mérkőzést lemondta és a Szövetség a lemondást elfogadván, két pontot a DTE javára írt. Amíg a Szövetség tanácsa a lemondást hatálytalanította és a mérkőzés folytatására március 3-át tűzte ki. A NAC erősen készül a küzdelemre, mert lámbar az első helyezétség kérdése már csak Debrecen és Miskolc között dől el, mindamellett a további helyezések sorrendje még nagyon kétséges, sőt — tekintve véve a papírforma csekély jelentőségét a footballjátéknál — egyenesen kiszámíthatatlan. A DTE vasárnap tartotta első trainingjét.

Két ezer ember — lakás nélkül. Szeged-ről jelentik: A városi építési szabályrendelet intézkedése szerint újonnan épült házakba lakhatási engedély nélkül nem szabad a lakóknak beköltözniök, ha pedig a lakhatási engedély kiadása előtt mégis megjelenének a lakók, a rendőrség karhatalommal köteles eltávolítani őket. A szabályrendeletnek ezt a pontját eddig nem tartották be tulságos gonddal Szegeden. Ennek tulajdonítható, az, hogy több mint kétezer, épülő felben lévő és félig kész házba költöztek már azok a lakók, akiknek csak időmúltával lett volna szabad odahurcolkodniök. Ez a súlyos visszaélés egy tanácsúlesen derült ki, amelyen Balogh Károly tanácsnok referált arról, hogy igen súlyos panaszok érkeztek a mérnökség, tűzoltóság és a rendőrség ellen, mint amelyek a legnagyobb indolenciával veszik tudomásul a lakhatási engedély kiadása iránt való kérelmeket és az újonnan épülő házakba, kérések és sürgetések ellenére sem látogatnak el soha. Dr. Lázár György polgármester most szigorú rendeletet bocsátott ki, elsősorban a városi hatóságokhoz, amelyeket a jövőben nagyobb gondra figyelmeztet, másodsorban pedig elrendeli, hogy írják össze azokat a házakat, amelyekbe annak ellenére, hogy lakhatási engedélyjük nincsen, már behurcolkodtak lakók és utasítja a rendőrséget, hogy ezeket a házakat haladéktalanul lakoltassa ki, még az esetben is, ha e rendelkezés következtében al akók — összesen mintegy kétezren — lakás nélkül maradnak.

A külügyminiszterium magyar osztályfőnöke. A külügyminiszterium gróf Eszterházy Pál helyére tudvalevőleg ismét magyar származású diplomatát fognak kinevezni. A fontos állásra kinevezendő diplomatát a következők közül fogják kiválasztani: gróf Széchenyi Béla, kopenhági követ. Gróf Forgách János, volt belgrádi követ. Gróf Somssich, a páris inagykövetség tanácsosa. Ugron István, belgrádi követ. A kinevezés már legközelebb megtörténik, a fentemlített diplomaták mindegyike egyforma esélyvel áll a kinevezés előtt.

Életmű födrásztanonc. Ma délután 4 órakor a Meszena-utca 3. számú ház előtt üngyilkossági szándékból marólugot ivott Auschmitt József 13 éves födrásztanonc. Sérülésével a mentők a közkórházba szállították, ahol a rendőrség kihallgatta. Arra a kérdésre, hogy miért akart az élettől megválni, azt felelte, hogy Farkas Béla, a segéd rosszul bánt vele és ezért akart meghalni. Sérülése nem veszélyes.

Dr. Popper Mór temelése. Debreczen közönségének igazi nagy részvéte nyert őszinte kifejezést dr. Popper Mór temetésén. Hosszu fekete sorban kísérték ki a résztvevők nagy selege dr. Popper Mór a helybeli izraelita temetőbe. A gyászszertartást Krausz debreczeni főbíró végezte, aki magasröptű, szivreható beszédben bucsuztatta el az elhunytat. A kartársak és az ügyvédi kamara nevében dr. Körössy Kálmán ügyvéd mondott megható beszédet, meleg szavakban ecsetelve az elhunyt nagy áiak érdemeit.

A cár és Nikita. Udvari körökben beszélnek, hogy a cár és a montenegrói király között közvetlenül a lakoma előtt, amelyen szívesherteg pohárköszöntőt váltott a két uralkodó, izgatott szövtátság volt. Nikita arról panaszkodik felséges jóakarójának, hogy Montenegró megvan bénítva úgy politikai, mint gazdasági tekintetben, mert nem terjeszkedhetik s egyetlen rendűre a háború. A cár ingerülten vetette közbe, hogy elégedjék meg a busás pénzbeli támogatásokkal s óvakodjék a harcias kalandorpolititától. Soha többé ne vegye ajkára ezt a szót: háború.

Asszonyok a kerikális harcban. Eperjesről jelentik: Az eperjesi jótékony leányegyesület kedden este tartotta első estélyét, amelyen igen nagy és díszes közönség jelent meg. Fel-tűrést keltett azonban, hogy a 250 megjelent hölgy között alig tíz-tizenöt római katolikus val-lásu volt. Mikor ennek okát kezdték keresni, csakhamar kitért, hogy a katolikus nőegylet emőke, Uhlaryk Mátysáné, megfogadván Zaborovszky Béla római katolikus prépost-piébános irfését, megtiltotta a katolikus hölgyvilágnak, hogy résztvegyen a leányegyesület estélyén. A tilalor oka az, hogy az újonnan alakult leányegyesület Eperjes város hölgyeit felekezeti különbség nélkül akarja kebelébe egyesíteni.

Csak a fiatalok kék magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, szánító gazdák és ker-fészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csak a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Határozások. Lechniczky Lajos ág. ev. 66 éves, Dobi András ref. 34 éves, Vida Erzsébet r. kat. 17 éves, Zilahy Gábor ref. 58 éves, Mészáros József ref. 9 éves, Thiszen Arthur ref. 2 hónapos.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
Könyvnyomdáján
Darabos-utca 7. sz. a.**

Gyermekgyilkos anya.

Holttest a szalmakazalban.

Szalmári tudósítók jelenti:

Egy gyermekgyilkos anya állt ma remegve, megtörve az esküdtek előtt, hogy számot adjon borzalmas bűnéről.

Megölte újszülött gyermekét, mert szegény volt és attól félt, hogy nem tudja felnevelni.

Az elmúlt év decemberben Nagydoboson egy cselédember egy újszülött gyermek hófűtő-tére akadt gazdája kertjében a szalmakazalban. A kis poronty csonttá volt fagyva. Egy ócska, szennyes kötőbe volt betakarva.

Rögtön a csendőrségre sietett, ahol jelentést tett az esetről. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során kitudt, hogy a gyermeket Toranyica Györgyné szül. Zulcsák Márta asszony dugta a szalmakazalba. Toranyicéné sirva ismerte el bűnét, mentségül nagy nyomorúgát hozta fel. A csendőrség letartóztatta a bűnös anyát és átadta a kir. ügyészségnek.

Az esküdt az ügy a szalmári esküdszék elé.

Az asszony sirva panasolta el nagy nyomorúságát. Elmondta, hogy amikor gyermeke megszületett, a legnagyobb nyomorban szenvedett hogy betevő falatja sem volt. Hosszu éjszakákon keresztül töprengett, hogyan táplálja gyermekét, mikor magának is alig volt betevő falatja. Végül kétségbeesésében jött arra a szörnyű gondolatra, hogy megöli gyermekét. Nem volt azonban elég ereje, hogy saját kezével oltsa ki az értetlen csecsemő életét. Begöngyölte egy szennyes köténybe és éjjel átlöpözött szomszédja kertjébe, ahol a szalmakazalba dugta be a porontyot.

A védő- és vádbeszédek elhangzása után, melyek nagy izgalmat okoztak a nagyszámu hallgatóság körében, fölterve az elnök a kérdéseket, és az esküdtek rövid tanácskozás után bűnösnek mondták ki az asszonyt.

A kir. törvényszék az esküdtek igazmondása alapján Toranyica Györgynét szénakéreg emberölés miatt két évi fegyházra ítelték. Minthogy úgy a királyi ügyész, mint a vádlott védője az ítéletben megnyugodtak, az ítélet jogerőre emelkedett és a gyermekgyilkos, megtört anyát a börtönörök levezették a börtönbe.

(37)

Szintelen riportok.

A biztatás. — Bölcshatározat.

A férj nagyon erősen kártyázik, a Royal szorgalmas vendége, majdnem olyan szorgalmas, mint amilyen állandó vizitáló nála a Pech, a feleség viszont erősen udvarolhat magának s anig a férfi egymásután adja le a százkoronásokat, önagysága addig csókokat ad.

A férj valahogyan megtudta, hogy a feleségét nem jelölték a pápa erénydíjára; szóval megtudta, hogy a hűség eltávolodott önagysága mellől. Haragosan ment haza és patáliát akart csapni. A feleség ezt előre megérezte és ő kezdte a civódást:

— Hát már megint a kártyaasztal melől jössz? Mikor hagysz már föl ezzel a játékkal?

A férj jezt felelte:

— Amikor te az udvaroltatással.

A kacér asszony mosolyogva felelte:

— Szerencsétlen ember, hát egész életedben kártyázni akarsz?

*
Valamelyik közeli kis faluban történt ez a kezezetes és az ottani vezető férfiakat karakterizáló história:

A faluban tűz ütött ki. A tüzet nem tudták megfékezni, mert a községi tűzoltó nem használhatta a községi szivattyút. Ugyanis a tűzoltó a szivattyuban krumpit tartott és hirtelen nem

tuoták kiszedni a szivattyúból a burgonyát. A míg azzal bajlódta, addig a ház éhamvad.

A községi képviselőtestület legközelebbi ülésén természetesen szóvá tették ezt a fontos ügyet. Némelejknek az volt a véleményük, hogy az olyan tűzoltót, aki krumpit tart a szivattyuban, el kell csapni. Egy mérsékelt községi politikus más nézetet volt és az a több olvasható javaslatot terjesztette be, amelyet egyhangúlag el is fogadtak:

«A képviselőtestület utasítja a tűzoltót, hogy a községi szivattyuban ne tartson krumpit, vagy ha azt tart benne, akkor valamely tüzeset előtt egy órával kötelessége a krumpit belőle kiszedni.»

Mi történt az asztal alatt.

Egy válópör aktáiból.

A nagyváradi törvényszéknél érdekes válópör indult, amelyre egy falusi zsúr pikáns epizódja adott okot! Tudniuk kell s ez már a modern fejlődés történetének lapjára tartozik, — hogy a falukon, főleg a városok közelében lassankint a mulatságok módja, formája is megváltozik. A fonoka, kálaka kezd már szépecskén kivonulni a divatból s helyébe lépett a zsúr, a teaestély. A rokka muzeumi ereklje lett s a kukorica foszlás a rossz népsziművek rekvizituma. Szóval a buboskemencék körül, téli esteken vig telázó társaságok mulatnak s ha még talán szencics nem is kerül az asztalra, de annál több rum, — nem ritkán finom metylalkohollal.

Nos ilyenfajta teaestély volt novemberben Pásku Tódor gazdag dragonyesdi földműves házában. A gazda már nem mai legény, jó ötven körül járó — a felesége meg alig husz esztendő, nem annyira csinos, mint inkább kacér menyecske.

A szóárén ott volt a szomszédaság, aztán néhány fiatal leány és két faubeli legény, az egyik Páskuné leánykori lovagja. A mulatság igen vidám volt, de váratlan incidens zavarta meg, amiről már a válópör aktája beszél. — Így ni, amint az ügyvéd a férj nevében megírta:

„Szomszédom, Agris Juon, ki harmonikán játszott, hangszerét az ágyra akarván helyezni, az asztalról leverte egy kávéskanalat. Kracson Florea lehajolt, hogy a kanalat felvegyék, de nem találta, mert elgurult. Visongtak és nevettek az asztal alatt és akkor lehajolt Domján Péter is első feleségem 24 éves testvére, ki jelenlegi nőmet leánykorában több ízben megkérte. Segített a nőknek a kanalat keresni, ami feltűnő sokáig tartott s mikor az abroszt elhuzva az asztal alá pillantottam, legnagyobb meglepetésemre Domján Péter nőmet illetlen mozdulattal átkarolva, hevesen csókolta, mit nőm viszonzott — sőt említett mozdulatot illetve megbotránkoztató ölelést is tűrte. Mikor megdöbbenve rájuk kiáltottam, ijedten felugrártak és felelősségre vonván őket, kijelentették, hogy a kanalat keresték eredménytelenül, és a csókolózást noha a jelenvolt nők tanúi voltak. — határozottan tagadták...

Pásku Tódor hitvesi méltóságának súlyos megsufollása miatt egy percig sem élt tovább az asszonyjával.

Elköltözött a házából s arra várt, hogy a menyecske hűtlen elhagyásáért indít válópört, mivel azonban ez nem következett be és semmiképp nem akarja nevével az ugynevezett házassági közösséget fenntartani, ügyvédej útján magá indította meg a válópört a nagyváradi törvényszéknél.

A vihar.

Genes eredetűből fordította ROBERT OCSKAI.

Az oszlopot aztán a barrikád tetejébe helyezték és az kiváló oltalomnak ígérkezett, mely mögött biztonságban lehetett tüzezni.

Közben a lángok mind tovább harapóztak és belekaptak a cukorgyár tetejébe is. Minden oldalon tűz csapott fel, a világosság mind messzebbre terjedt és csak a végső távlatokat fedte még sűrű homály.

Aztán a barrikád mögött egyes, aggódva kémlelő, sötét alakok tűntek fel, szimatoló sakálókra emlékeztetők.

— Hm, a csöcselékje megint előson — szólalt meg az egyik harcos gutyosan.

— Mi itt a halálnak megyünk — gondolták el mind — és ez a banda fosztogat. A fekete, sakálszerű alakok lopva settenkedtek a csűrőz.

A sötétből vastárgyak zöreje és rut láma hangzott ki.

Egyik alak visszafelé futott és erőlködve, gyorsan hurcolt valamit magával a homályban. Aztán rikácsoló hangok vegyültek egybe hevesen.

Ugy hatott mindez, mintha zsványok hordája veszekednék a zsákmányon.

A köpenyes ember zajtalan elhagyta a barrikádot, mintegy husz lépésnyit ment a csűr felé, felenelte karját, esüütötte fegyverét és aztán ten még egyszer elsütötte.

A két egymást követő lövés dörgő vilámlásban egyesült.

Utána vad kiáltás tört fel és a csűrből két tucat fekete alak rohant elő eszeveszett sebességgel és eltűnt.

— A gazok! — mondta a köpenyes ember és lassan visszatért.

Szemeiből a düh szikrái pattogtak és emberellen, hideg piláintásuk volt.

Kontsajew szólan szeretett volna, de hallgatott s maga is csodálkozott, mily kevés hatást tett reá ez a két lövés, mely a biztos emberölés tudatában dördült el. Azután arra kellett gondolnia, hogy valóban, ő is megölt egy embert. Arra pillantott, hol a szürke, mozdulatlan emberoncs vette kicsiny árnyékát. Ijedtség re megett bensőjében; de szíve nyugodtan dobant; csak fiatalos szilajsága helyett most kedvetlen feszültség kötötte le.

Dohányozni szeretett volna, de nem akadt cigarettája.

Az egyik harcos, aki bejárta volt az utakat, visszatért, és jelentette, hogy a pályaudvarral határos utakat mind barikádokkal torlaszolták el, a kikötőt feldúlták és több helyen tűz ütött ki.

— Az ördögbe is! — kiáltozta a köpenyes ember. — Ez nem sokat jelent.

A barrikádok épültének híre mégis mindjüket felbátorította.

Erejüket gyarapítani érezték; bizakodó hangok mondták:

— Csak mindig jókedvvel!

— Mi itt küzdünk, a páncélosról meg bomblázzák a várost.

— A földolog, hogy a páncélos lehetetlené tegye az ágyuk felállítását.

— Ki rémit itten ágyukkal?

— Csak bátran, fel a fejet — — — aki ördöge van!

Megint lázas vidámságban voltak és mikor a barrikádon elhangzott a kiáltás:

— Katonák jönnek! — — — nem ijedt meg senki sem.

— Helyre, helyre! — vezényelt a köpenyes ember.

A barrikád tetejére lépett fel és a tűzfényben, kalap nélkül, gallérja felhajtva, szokott szónoki állásban, — alakja minden oldalról látható volt.

Folytatjuk.

VOITH GYÖRGY.

Apró hirdetések.

100 szolg 50 fill., minden további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Dr. Borovszky, könyvtárrendezőket reáktoros hat
Béniát József osztalos (Csepő) Boros-utca 8.

**BEJÁRÁS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESÉK. KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-
UTCZA 51. SZ.**

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csiz-
maszabókba való erős papíros jutányos áron
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

HAZCSOVEK különféle nagyságban eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nemi bajoknál, kúrcsófolás, trüppel-kezelésnél szelők
LACIN CAPSULÁK, az ILLÉS-féle Szent-egypetűt szelők
használatára, mint legbiztosabb óvszert mindenki
használatára. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja.

ILLÉS ANTAL gyógyszerész Szabadka.

CZÉGTABLAK, különféle nagyságban, eladó.
Darabos-utca 7 sz. alatt.

KIADÓ LAKASOK. Csepő-utca 10. sz. alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba bútor nélkül kiadó. Érdeklőzni Csepő-
utca 10. az emeleten.

Szorgalmasan 5 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb szemléket közzétesz Or-
szágos tanügykölcsönző intézet, Andrássy-
utca 47. Csepő prospektust küld.

**TANULÓ FELVÉTELIK HOROVITZ ZS.
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN DARABOS-UTCZA
7. SZ.**

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma csúsz, köszvény, isiász, fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolinokorka és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK
az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 80 fill., próbatéveg 50 fillér, a
a Borolinokorkának ára 20 és 40 fillér, a Borolin háriszappanának darabonként
30 fill. és a piporoszappanának 80 fillér.

Rapható városunkban a következő cégekkel: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, gyógyszeré-
szeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA,
NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő utcaánál, Érmihályfalván: MÁTRAI AKOS
gyógyszerárúháza. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.**

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb
agond,
II-SZOR kevesebb
a munka,
III-SZOR kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
készen állapothban!
Nagyon erősen tapad a ned-
ves levélre is! Bármily harmat-
nal permetezhet vele! Semmi
fűedéke nincs! Számtalan el-
ismerő nyilatkozat! Gyártjuk
az eddig dr. Aschenbrandt szá-
badalmát képezett **REZKENPORT**
és **BORDÓI PORT** is. Kérjen
ingyen és bérmentve leírást
FORHIN-gyártótól BUDAPEST
VI. Váci-út 93.

HOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája és hírlapkiadó vállalata

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT
TYPOGRAPH SZEDŐGÉPPEL, GYORS-
SAJTÓVAL ÉS SEGÉDGEPEKKEL
UGYSZINTÉN A LEGMODERNEBB
BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT
:: KÖNYVNYOMDA. ::

XLIV. „DEBRECZEN“ XLIV.
évfolyam évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

V. „ESTI HIRLAP“ V.
évfolyam évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.

TELEFON
412.

IZLESES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK:

**Báli és esketési meghívók, feltűnő
falragaszok, ipari és kereskedelmi
nyomtatványok, árjegyzékek és
gyászjelentések gyorsan és pontosan.**

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A
NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN
:: VALÓ ELKESZÍTÉSÉRE. ::

BENZ-

Automobilok.

Luxus-autók:

turakocsik, városi kocsik, üzleti kocsik, bérautók.

Teher-autók:

szállító-kocsik, teherkocsik, tehervonatok, omnibuszok, öntözőkocsik, mentőkocsik, legénységi kocsik, létrakocsik, betegszállító-kocsik, szeméthordókocsik, szerkocsik, továbbá bármely különleges kivételű automobil ipari és gazdasági üzemhez.

Motorok,

Gáz-, benzín-, benzol-, nyersolaj- (Diesel rendszer) és petroleum-motorok; szivógázmotor-telepek (antracizit, koks, faszén, barnaszén és turtia tüzelésre) szállítható motorok (lokomobilok) gazdasági és építkezési gépek üzeméhez, magánjáró szalagfűrészek, kinematograph, világítási kocsik stb. stb.

Átváltható hajódieselmotorok.

Hesselmann szabadalom.

„Benz” Magyar Automobil és Motorgyár Részvénytársaság.
Budapest, VII. Ilka-utca 31.

Mindkét osztálya részére megbízható kerületi képviselőt keres.

MEGHIVÓ.

Az Élesdi Erdőipar Részvénytársaság 1912. évi márczius hó 10. napján d. u. 1 órakor Nagyváradon a Rimanóczy szálloda I. emeleti termében tartandó

III. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. Az 1910-11. évi zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása.
2. Igazgatóság jelentése s ezzel kapcsolatosan javaslat az alaptörke leszállítása tárgyában.
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. Alapszabály módosítás.
5. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
6. Igazgatósági tagok választása.

Nagyvárad, 1912 február hó.

Az Élesdi Erdőipar Részvénytársaság
 Igazgatósága.

A részvények a társulat pénztáránál Élesden és Debreczenben a Debreceni Első Takarékpénztárnál vagy az Általános Forgalmi Bank részvénytársaságnál és Nagyváradon a Nagyvárad Takarékpénztárnál tehetők le, azon részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, kötelesek részvényeiket az alapszabályok 16. §-a szerint a fent megjelölt helyek valamelyikénél 8 nappal a közgyűlés előtt letéti elismervény ellenében letenni.

A mérleg és igazgatóság jelentése Nagyváradon dr Dénes Sándor társasági ügyész Rákóczi-utca 7. sz. a. irodájában — és Debreczenben a Debreceni Első Takarékpénztárnál a részvényesek rendelkezésére áll.

Hygienikus nődonszágok

és hálhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártású, eredeti esomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen hístos!

„Fakme” I. és II. minőség, Ára tucatként 6 és 8 K.
 „Semiramis” I. és II. min. Ára tucatként 10 és 12 K.
 Benn új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Kaphatók kizárólag az alatti cégnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvszerkülönlegesség. — Ára 15 korona. Szétköldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes kéjgyűjteményt

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gumi árak gyára
 Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Alapított 1878. Telefon 18-76.

Lapkihordó asszonyok
 lapunk kiadóhivatalában
 felvétetnek.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Bejárat a Klauzál-terti villamos vasut megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K 1.60
 Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

KÖHÖCÉS

razedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pomatofi cukorkáknál

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-felét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetünk minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY-féle** címke.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható